

БЕЗПЕКОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ ТЕХНОЛОГІЇ МАШИННОЇ ВИШИВКИ

Ткаченко А.О.

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

Інструменти є невід'ємною частиною людської культури і суспільства. Технологічна культура, як складова загальної культури, визначається як життя людини, продукт матеріального і духовного виробництва. Вона забезпечує участь у сучасних технологічних процесах у гармонії з природою, суспільством і технологічним середовищем. Як частина загальнолюдської культури, технологічна культура впливає на всі аспекти життя людини і суспільства, формуючи технологічний світогляд, заснований на природі, суспільстві та людині. У системі загальної освіти також здійснюється технологічна підготовка учнів, метою якої є формування технологічної культури та підготовка до трансформаційної діяльності з використанням наукових знань. Завданнями технологічної освіти є надання учням технологічних знань, формування технологічних навичок і компетенцій, а також виховання технологічно важливих якостей особистості.

Основним пріоритетом при виконанні вишивальних робіт є забезпечення безпечних умов праці. Правила безпеки при вишиванні базуються на загальних правилах безпеки учнів на уроках трудового навчання та технологій та санітарно-гігієнічних вимогах до організації навчального процесу. Багато методичних розробок, присвячених вишиванню, підкреслюють важливість дотримання санітарних норм, знання учнями правил техніки безпеки та контролю за їх дотриманням.

Машинна вишивка відкриває неймовірні можливості художнього оформлення, що дозволяє вишивати на будь-якому матеріалі, а також створювати індивідуальні та естетично привабливі вироби [4].

Машинна вишивка – це процес, що вимагає не лише креативності та технічних навичок, а й обережності. Дотримання правил безпеки допоможе забезпечити не тільки успіх у роботі, але й здоров'я вишивальника. Проаналізовані джерела інформації дозволяють виділити [1-3; 5] основні рекомендації для безпечної роботи з вишивальними машинами.

1. Особистий захист. Перед початком роботи завжди надягайте відповідний

одяг. Це має бути одяг без вільних кінців, які можуть застрягти в машині. Використовуйте захисні рукавички, якщо це необхідно для вашого типу роботи, а також забезпечте адекватне освітлення робочого місця.

2. Перевірка обладнання перед використанням. Завжди перевіряйте вишивальну машину на предмет зношених або пошкоджених частин перед її використанням. Переконайтесь, що всі механізми працюють належним чином і машина правильно налаштована.
3. Знання інструкції та використання машини. Вивчіть інструкцію з експлуатації вашої вишивальної машини і слідкуйте за рекомендаціями виробника. Важливо знати, як правильно встановлювати і міняти голку, налаштовувати нитки та вибрати необхідні програми.
4. Обережне поводження з електрикою. Переконайтесь, що ваша робоча зона захищена від ризику короткого замикання або перевантаження електромережі. Використовуйте заземлені розетки та уникайте використання пошкоджених шнурів живлення.
5. Підтримка чистоти на робочому місці. Регулярно прибирайте робоче місце, особливо від накопичення тканинних обрізків і ниток, які можуть стати причиною застрявання машини або пожежі.
6. Використання ергономічної техніки праці. Для запобігання травмам необхідно правильно розташувати вишивальну машину. Машина має бути встановлена на стабільній, рівній поверхні, на зручній висоті.
7. Навчання та підготовка. Участь в курсах та тренінгах з безпеки допоможе краще розуміти потенційні ризики і методи запобігання нещасним випадкам при роботі з вишивальними машинами.

За дотримання цих простих, але важливих правил, ви зможете не тільки ефективно працювати з вишивальною машинною, але й гарантувати безпеку себе та оточуючих.

На основі наведених правил безпеки для учнів під час створення вишитих виробів можна зробити висновок про ефективні шляхи вирішення навчальних проблем, пов'язаних із здоровим способом життя та усвідомленням необхідності управління відповідними заходами для запобігання нещасним випадкам.

Список використаних джерел

1. Вакуленко Н. В. Безпека праці при роботі на швейному обладнанні // Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика : збірник наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці. (Полтава, 28–29 квітня 2021 р.) / під ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава : ПНПУ, 2021. С. 18-20. URL:

<http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/22509>

2. Інструкція з охорони праці для оператора вишивального обладнання. URL: <https://www.victorija.ua/blanki-ta-formi-dokumentiv/instruktsiya-z-ohorony-pratsi-dlya-operatora-vyshyvalnoho-obladnannya-aktualizovano-na-06-12-2017r.html?print=pdf>

3. Мамчур А., Кудря О. Вимоги до організації безпечного робочого місця за спеціалізованим швейним обладнанням. «Охорона праці: Освіта і практика», «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці»: Зб. наук. праць Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків та XI Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад’юнктів – Львів: ЛДУ БЖД, 2021. С.157-160. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/16869>

4. Машинна вишивка – творчість без обмежень. URL: <https://valeotrikotage.com/blog/mashinnaya-vyshivka-tvorchestvo-bez-granits/>

5. Пам'ятка з техніки безпеки під час вишивання. URL: <https://ovechka.com.ua/pamyatka-z-tekhniki-bezpeki-pid-chas-vishivannya/>

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ БАЗОВИХ ЗНАНЬ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

Павловський Ю.В.

кандидат фізико-математичних наук, доцент

Пагута М.В.

кандидат педагогічних наук, доцент

Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка

Глобальною проблемою сучасного світу є забезпечення його сталого безпечного розвитку. У той же час відбувається наростаюча деградація біосфери Землі, зумовлена антропогенним і, в першу чергу, техногенним впливом. Негативний вплив результатів людської діяльності та супутніх їм факторів на навколишнє природне середовище посилюється і став особливо контрастно проявлятися останнім часом у зв'язку з прискореним зростанням населення планети, урбанізацією та індустріалізацією, військовими конфліктами, падінням моралі депресивного споживчого суспільства та хижацьким ставленням до природи. Саме тому лише освіта здатна вирішити ці проблеми, закладаючи бережливе та безпечне ставлення до навколишнього середовища молодому підростаючому суспільству.